

godina XXXII • broj 2 • Split 1997
UDK 215, ISSN 0352-4000

HODOČAŠĆE MIRA

Papin posjet Sarajevu i Bosni i Hercegovini razlikuje se od drugih njegovih pastoralnih pohoda ne samo po posebnostima sredine, kao susretišta različitih svjetova i kultura, u koju dolazi i po dugo gajenoj želji posjetiti ratom ispaćene ljude, već i po snazi poruke za društvo koje tek treba u duhu pluralizma prema suvremenim demokratskim standardima izgraditi na ruševinama što su ostale iza vihora rata.

Na posebnost stanja ukazao je sam Ivan Pavao II. govoreći o Sarajevu kao mučeničkom gradu, ali i kao o znaku našeg stoljeća po strašnim posljedicama ratne logike smrti i razaranja. U Sarajevu je započeo I. svjetski rat, u njemu je došlo do izražaja nasilje II. svjetskog rata, na kraju ovog stoljeća osjetilo je svu strahotu okrutnosti mržnje i rata, razaranja i smrti.

Papa je došao, kako reče, kao hodočasnik mira i prijateljstva. Od početka rata neprestano je svraćao pozornost javnosti na sukob i njegove strašne posljedice i neumorno poticao odgovorne da se založe za uspostavu pravedna i trajna mira. Riječ blizine i solidarnosti, što je sve ovo vrijeme ohrabivala i budila nadu kod ratom pogođenih ljudi, sada je odjeknula jasno, izravno i otvoreno u Sarajevu. Dolazak Sv. Oca očituje se kao najava boljih vremena i boljeg svijeta, njegove izgovorene riječi kao poruka što upućuje na izlaz iz sadašnjeg stanja. Sam njegov dolazak sav je prožet željom da svim svojim silama služi miru u pravdi i stvari pomirenja.

Riječ mir zauzima središnje mjesto u svim njegovim nastupima. U susretu s predstavnicima vlasti Papa ističe da je ovo za Bosnu i Hercegovinu uistinu vrijeme gradnje mira. Želi da ono po čemu je Sarajevo znakom našeg stoljeća ostane unutar ovog

razdoblja te podvlači da Sarajevo kao raskrižje različitih kultura, vjera i naroda treba u budućnosti postati za Europu znakom suživota i miroljubive suradnje među različitim narodima i vjerama. To je moguće samo u društvu mira. Papa ima pred očima ne mir pobjednika, već mir kao stvarnost što izvire iz Božje ljubavi. Naglašava da je svakoj osobi i narodu potrebno zajamčiti očuvanje njihova političkog, nacionalnog, kulturnog i vjerskog identiteta. Sveti Otac podvlači da ga u njegovim nastojanjima za mir ne vode ljudski ciljevi i interesi, nego da se, iz ljubavi koju je Krist posvjedočio, osigura poštivanje svakog čovjeka i njegovih prava, bez obzira na narodnu ili vjersku pripadnost jer su mu na srcu navlastito najsiromašniji i oni koji su u nevolji. Stoga, da se uspostavi mir i počne izgrađivati pluralističko društvo, valja poći od izgradnje duhovnih temelja, jer je rat potamnio vrijednosti na kojima se temelji svaki civilizirani život. U religioznim vrijednostima valja naći razloge za razborito prevladavanje napetosti i poticaj za sporazumijevanje koje vodi k suradnji što izgrađuje. Mir će pobijediti, naglašava Papa, ako svi, poštujući različitost, budu znali raditi u istini i pravdi. Samo kao društvo mira moći će postati znakom suživota. Papa podsjeća da je jedini način da se dođe do toga istinski dijalog prožet uzajamnim poštovanjem te iskreno i ozbiljno zauzimanje za ostvarenje danas u svijetu afirmiranih vrijednosti kao što su poštivanje dostojanstva ljudske osobe i jednakopravnost etničkih zajednica. Ključ za izgradnju društva mira je praštanje. Samo odvažnost praštanja daje stabilnost zgradi mira. U Papinim riječima jasno se prepoznaje stav saborske Crkve, koja se ne veže uz bilo koji politički sustav, već po svojoj službi ostaje znak i čuvar transcendentnosti ljudske osobe (GS 76). I u Bosni i Hercegovini Crkva nema drugih interesa nego samo traži da "može slobodno propovijedati evanđelje vječnog spasenja, poštujući svako ljudsko biće, svaku kulturu i svaku vjeru".

Služenje miru zadaća je koju Papa stavlja posebno na srce krajevnoj Crkvi. Nakon teških iskustava rata u kojem je ona znala svjedočki nositi svoj križ, Papa je ohrabruje i potiče na djelotvorno zalaganje za mir srdaca ranjenih patnjom. Temelj za nadu i ohrabrenje Papa nalazi u Isusovu vazmenom otajstvu u kojem su svladana stara neprijateljstva. Krist je naš mir, zagovornik svih ljudi kod Oca. Samo On, koji govori jezikom svih ljudskih naraštaja i poznaje patnje i boli svih pojedinaca i ujedno čitavih naroda, može, naglašava Sveti Otac, pročitati ovu stranicu povijesti Sarajeva. Dok upućuje riječi ohrabrenja, Papa podsjeća da je došlo vrijeme velikog ispita savjesti; sada je vrijeme odlučnog zalaganje za pomirenje i mir. Crkva je svjesna da se ne može potpuno poistovjetiti s Božjom riječi te da neprestano treba preispitivati svoju vjernost Gospodinu i poslanju koje je od njega primila, mirno

promisliti svoju prošlost i svoju sadašnjost, svoje stavove i ostvarenja, osloboditi se navezanosti koje su se tijekom vremena stvorile, otvoriti svoj um Božjoj logici i biti slobodna nositeljica nade, svjedokinja Kristova mira koji dolazi iz dinamizma Božje ljubavi prema čovjeku te izgrađivati sebe i angažirati se u izgradnji društva. Vodeći računa o društvenim promjenama, i sama treba nalaziti nove načine i modele djelovanja da bi ispunila svoje poslanje. Stoga je potrebno svakodnevno ispitivati savjest ne samo zbog vlastite krivnje, već i poradi energija koje je svatko spreman uložiti u izgradnju mira. Predstojnike Papa poziva gajiti zajedništvo i oživljavati darove i karizme unutar mjesne Crkve te na revnost u očuvanju zajedništva s biskupima cijeloga svijeta, "počevši od biskupa s ovoga područja, i to navlastito s biskupima iz Hrvatske". Svi trebaju biti svjedoci Kristova mira te davati poticaj za izgradnju društva koje će biti nadahnuto vrijednostima mira, sloge i pravde. Papa ne zaboravlja potaknuti na posebnu brigu Crkve za služenje siromasima.

Domaća Crkva ima pred sobom važnu ekumensku i dijalošku zadaću. Došlo je vrijeme istinskog ekumenizma i istinskog dijaloga, istaknuo je to Papa u susretu s predstavnicima drugih vjerskih zajednica, što će pridonijeti uspostavi mira. Poslana služiti Čovjeku, Crkva je pozvana angažirati se u izgradnji društva koje će biti uistinu nadahnuto na vrijednostima mira, sloge, pravde. Ona treba biti nositeljicom nove kulture koja, iz nepresušnog vrela evanđelja, propovijeda poštovanje sviju bez iznimke.

Nakon odlaska Hodočasnika mira ostalo je ne samo lijepo sjećanje, već i poruka, koju treba uvijek iznova odčitavati i promišljati, za sve koji ne žele ostati kod starih modela, već okrenuti se budućnosti te strpljivo graditi ozračje mira i uzajamnog poštovanja.

Anto Šarić